

N:o 19.

Af Herr **Ola Andersson** i *Nordanå m. fl.*: *Ang. förändrad lydelse af §§ 2, 11 och 12 i gällande Bevillningsstadga.*

Då Riksdagen uti underdånig skrifvelse den 24 Maj 1873 hos Kongl. Maj:t anhöll, det Kongl. Maj:t måtte, i sammanhang med förslag till ny arméorganisation, i nåder föreslå stadganden, genom hvilka ej mindre rustnings- och roteringsbesvären med deraf härflytande kostnader komme att efter hand minskas och slutligen försvinna, än äfven grundskatterna upphöra, förklarade Riksdagen tillika, att jordbruksfastighet deremot borde åsättas bevillning efter samma grunder som gälla för all annan fastighet. Det förslag till ändring af bevillningsförordningen i sådant syfte, som Kongl. Maj:t, med anledning af berörda framställning, i samband med förslag om ett visst afdrag å kronan behållen ränta af frälseskatte- och kronohemman och lägenheter, till Riksdagen 1877 afgaf, föll då, emedan icke något beslut i öfverensstämmelse med ofvan berörda underdåniga skrifvelse kom till stånd i fråga om indelningsverket och grundskatterna; och, att döma af hvad som jemväl i öfrigt vid frågans behandling, såväl inom Riksdagen som inför Kongl. Maj:t i Statsrådet förekommit, synas meningarne hafva varit ense derom, att hufvudsakliga grunden till den lindring i bevillningsbeskattningen, som jordbrukaren hitintills åtnjutit i jemförelse med egare af annan fastighet, i det att bevillningsafgiften för jordbruksfastighet utgår med 3 öre, då den för annan fastighet utgör 5 öre för hvarje fulla 100 kronor af taxeringsvärdet, numera företrädesvis är att söka uti de bördor, som medelst knektehåll och grundskatter åligga större delen af jorden och att, om dessa särskilda bördor aflyftas, något fullgiltigt skäl för olikheten i bevillningsafgifterna icke vidare förefinnes. Frågan om likställighet i bevillningen lärer således icke kunna undgå att åter upptagas i samband med yrkandet om likställig-

het i öfrigt, äfven om jordbruksnäringen i vårt land ännu icke allestädes uppnått den ståndpunkt, att den i behållen afkastning jemte annan med fastighetsbesittningen förenad förmån, som kan till penningevärde räknas, gifver nöjaktig ränta på en köpeskilling, hvars belopp bestämmes af täfian men icke af säkra beräkningsgrunder.

Härvid framställer sig då ock sjelfmant den frågan, huruvida icke, beträffande de jordegendomar, som icke äro med grundskatter belastade, den åsyftade ändringen i bevillningsförordningen borde vidtagas, äfven om grundskattefrågan icke samtidigt får sin lösning, enär för dem den anledning till lindring i bevillningen, hvars undanrödjande för den öfriga jorden skulle, enligt den uttalade grundsatsen, omintetgöras alla anspråk på nämnda lindring, sålunda redan för det närvarande saknas. Men härom hafva vi dock för tillfället trott oss endast böra göra denna erinran.

Utom den allmänna bevillningen efter andra artikeln, utgår för närvarande, enligt bevillningsförordningens tredje artikel, en särskild afgift af frälseegendomar utom sätes- och ladugårdar samt Danviks hospitals frälsehemman. Denna afgift utgör: för allmänt frälse trettio öre för hvarje rusttjenstmark; för utsockne frälsehemman, i Skåne fem kronor trettioett öre, i Blekinge fem kronor, i Halland och Bohus län fyra kronor åttiofyra öre, allt efter förmedlat helt mantal; för rå- och rörs- samt insockne hemman, hälften emot det, som för utsockne hemman stadgadt är, samt för särskildt skattlagda, icke i mantal satta, lägenheter af frälseatur, i Skåne, Halland, Blekinge och Bohus län, femtiotre öre för hvarje tunna hardt korn af den åsatta räntan. Derjemte är stadgadt att, för allmänna frälsehemman äfvensom för rå- och rörs- samt insockne hemman, afgiften skall upphöra till hälften, då rustningen uppsättes.

Med hänsyn till nådigt medgifvande af femton procent afdrag å kronan behållen ränta från hemman i allmänhet och med åberopande af Riksdagens här ofvan omförmälda underdåniga skrifvelse den 24 Maj 1873, behagade Kongl. Maj:t, i sammanhang med frågan om ändring i andra artikeln bevillning för jordbruksfastighet, uti sin till Riksdagen 1877 derom aflätna proposition jemväl i nåder föreslå, att den del af nyssnämnda afgift för frälseegendomar, som enligt stadgandet derom utgår oberoende af rusttjenstfriheten, skulle med 1877 års slut upphöra, hvaremot, då den del af bevillningsbeloppet, som enligt nu gällande bestämmelse skall upphöra då rustningen uppsättes, kunde anses

som ett, om ock ringa, vederlag för rusttjensten, nämnda del ansågs fort-
 rarande böra utgöras, enär fråga om rustningsskyldighetens upphäfvande
 icke för det dåvarande förelåge.

Då emellertid frågan om afskaffande af ej allenast rustnings- och
 roteringsbesvären i allmänhet än äfven grundskatterna nu blifvit i hela
 dess vidd åter upptagen, och då Riksdagen uti ofvan anförda skrifvelse
 den 24 Maj 1873 uttryckt den åsigt, "att, när afskrifning sker af grund-
 skatterna, äfven den bevillning, som nu enligt tredje artikeln särskildt
 utgöres af en viss klass af jordbruksfastigheter, bör försvinna", torde
 Riksdagen nu jemväl böra afgöra, huruvida icke så väl hela rusttjenst-
 bevillningen, som den enligt tredje artikeln utgående särskilda bevill-
 ningen af post- och lotshemman bör helt och hållet försvinna.

På grund af hvad sålunda här ofvan blifvit anfördt och med vil-
 kor att grundskatteafskrifningen varder af båda statsmakterna beslutad,
 att med 1879 års utskylder taga sin början i samband med rustnings-
 och roteringsbesvärens afskaffande, och att jemväl den i ofvan berörda
 underdåniga skrifvelse antydde förändring i grunderna för jordbruks-
 fastighets deltagande i kommunala utskylder varder vidtagen, våga vi
 vördsamt föreslå:

att § 2 af nu gällande bevillningsförfordning må er-
 hålla följande förändrade lydelse:

"För all inom riket belägen fast egendom —
 med undantag af statens — erlægges af egaren bevill-
 ning efter fastighetens uppskattade värde.

Af vederbörande innehafvare erlægges bevillning:

a) för kronohemman och kronolägenheter, hvilka
 besittas med åborätt;

b) för staten tillhöriga hemman, hemmansdelar
 och lägenheter eller särskilda byggnader, som antin-
 gen äro till boställen eller eljest på lön anslagna, eller
 ock till begagnande mot listidsstädja upplåtna.

Denna bevillning utgår med fem öre för hvarje
 fulla ett hundra kronor af fastighetens uppskattade
 värde.

Från utgörande af ofvanstående bevillning be-
 frias menigheter, akademier, vetenskapliga samfund,
 allmänna undervisningsverk och barmhertighetsinrätt-
 ningar för dem tillhöriga byggnader, regementens och
 officerescorpsers vid mötesplatser för begagnande under
 mötena uppförda byggnader, äfvensom enskilda per-
 soner tillhöriga kyrkor och bönehus, så framt dessa i

hyror eller på annat sätt icke lemna egaren någon inkomst, men, i motsatt fall, uppskattas sådana byggnader till värde i förhållande till inkomstens belopp, och utgöres bevillning därför efter ofvan bestämd grund. Från utgörande af ofvanstående bevillning befrias jemväl egare af kanal, jernväg och annan farväg för den mark, som upptages af kanal- och vägsträckan, äfvensom för sjelfva kanal- och vägbyggnaden, hvarunder, i fråga om jernvägar, stationshusen jemväl inbegripas.

Frälseränta räknas i afsende å utgörande af bevillning som fastighet; samt

att, i händelse af bifall härtill, de ändringar i instruktionen för taxeringsförrättningarne, som deraf kunna föranledas, varda vidtagna; äfvensom,

att de i §§ 11 och 12 af samma förordning stadgade afgifter skola upphöra.

Stockholm den 19 Januari 1878.

Ola Andersson. Nils Larsson. C. A. Larsson. E. Key. Carl Ifvarsson. Pehr Pehrsson. J. G. Jansson. P. Hübinette. P. A. De Joungé. J. F. Fredricson. Liss Ol. Larsson. A. W. Uhr. A. P. Andersson. J. N. Svensson. Isaac Askklöf. J. Andersson. Carl Mejengqvist. S. Johnson. Lars Ersson. Magnus Andersson, L. J. Larsson. J. Erickson. Johannes Andersson. J. Jonasson. C. I. Bengtsson. Carl Magni. J. August Sjö. Jöns Persson. J. P. Nilsson. A. P. Danielsson. C. J. Svensén. Gust. Jonsson. Nils Petersson. J. F. Carlsson. Ola Månsson. Lars Månsson, O. Nilsson. Per Nilsson i Kulhult. Sven Nilsson. Ake Andersson. O. B. Olsson. Johan Jönsson. Anders Nilsson. Märten Trulsson. Nils Nilsson. Christen Assarsson. Ivar Månsson. S. Andersson. Anders Persson. C. Christensson, Per Nilsson i Espö. A. Ohlsson. C. A. Jönsson. S. Fr. Norén. Aug. Börjeson. J. Smedberg. P. G. Sandberg. A. W. Westerdal. A. Svensson från Skaraborgs län. J. W. Lundqvist. N. J. Boström. Joh. Jonson. F. Andersson. C. Magnusson. J. N. Biesert. A. Andersson i Intagan. J. E. Billström. Olof Olsson. J. F. Segerlind. Jonas Jansson. Ol. Andersson i Smedbyn. Per Nilsson i Råby. J. E. Johansson. C. W. Berglind. Gust. Carlsson. Jan Andersson. Anders Andersson i Nyckelby. C. Johanson. Erik Westin. O. Jonsson. M. Jonsson. Anders Larsson. P. Näsman. P. O. Hörnfeldt. Aug. Petersson. Hans Andersson. Pehr Benjaminsson. A. Bäckström. Pehr Nilsson i Wittjerf. Sven Håkansson. J. Jonasson i Gullaboås. C. E. Hjelm. A. A. Andersson. A. F. Petersson i Ugglekull. L. J. Fahlander. Eric Dofsén. Dan. Isacsson. A. P. Lind. J. Andersson i Knärrövik. Lasse Jönsson. P. Sahlström. P. Larsson.